

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA HSU-a**

Trg sv. Marka 6
10000 Zagreb
Tel: 45 69 467 Fax: 63 03 003
klubhsu@sabor.hr

Zagreb, 30. siječnja 2013.

PREDSJEDNIK HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o doživotnoj otpremnini odnosno dokupu mirovine

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske i članaka 128. i 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika Hrvatske stranke umirovljenika podnosi Prijedlog zakona o doživotnoj otpremnini odnosno dokupu mirovine.

Sukladno odredbi članka 135. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela sva potrebna obrazloženja o podnesenom Prijedlogu zakona u ime predlagatelja davat će zastupnici Silvano Hrelja, Željko Šemper, mr. Višnja Fortuna i Ljiljana Cvjetović.

Predsjednik Kluba

Silvano Hrelja

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOŽIVOTNOJ OTPREMNINI
ODNOSNO DOKUPU MIROVINE**

Zagreb, listopad 2012.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOŽIVOTNOJ OTPREMNINI ODNOSNO DOKUPU MIROVINE

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje zakona o doživotnoj otpremnini odnosno dokupu mirovine sadržana je u članku 2. stavku 4, a u vezi sa člankom 56. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Nakon prestanka primjenjivanja dokupa mirovinskog staža na temelju Zakona o radnim odnosima, koji je važio do donošenja Zakona o radu od 1995., taj institut radnoga prava, kojim se zaposlenima kojima zbog organizacijskih i tehnoloških razloga prestaje radni odnos povećavala mirovina, nastavio se primjenjivati u bitno izmijenjenom obliku, kao svojevrsna doživotna otpremnina, u praksi nazvana dokupom mirovine. Bitna, ali značajna, pravna razlika između dokupa mirovinskog staža i dokupa mirovine jest u sljedećem:

- dok su se dokupom mirovinskog staža, osim povećanja mirovine, ostvarivali i uvjeti za stjecanje prava na mirovinu prije navršavanja zakonom utvrđenih uvjeta u pojedinim slučajevima, dokupom mirovine samo se povećava mirovina koja je već stečena pod propisanim uvjetima;
- dok je dokup mirovinskog staža provodio tadašnji republički fond mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske (danas: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje), dokup mirovine provodi trgovačko društvo, pa korisnik, osim zakonom određene mirovine, prima i dokupljenu mirovinu.

Kako su dokupom mirovinskog staža mirovinskom sustavu stvarane dodatne dugoročne obveze, taj je institut radnoga prava napušten, ali se, kao dobra praksa, nastavio provoditi kao dokup mirovine, koji za poslodavce predstavlja istu obvezu, a korisnicima osigurava jednaku razinu primanja, ali javnom mirovinskom sustavu ne stvara nove dodatne i dugoročne obveze (kao dokup mirovinskog staža), jer se dokup mirovine u pojedinom slučaju može provesti tek po ispunjenju uvjeta i ostvarivanja prava na mirovinu iz obveznog mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti.

Dakle, dokup mirovine kao institut radnoga prava jest svojevrsna doživotna otpremnina, koja se:

- korisniku isplaćuje u obrocima (mjesečno doživotno),

- određuje kao razlika između prijevremene starosne mirovine i mirovine koja bi zaposleni ostvario da je ostao u radnome odnosu do 65. godine života ili još najdulje do pet godina, i
- koju financira poslodavac, a u njegovo ime isplaćuje trgovačko društvo.

Ovo svojevrsno davanje ima sve karakteristike davanja tržišta rada (rezultat je sporazuma socijalnih partnera – socijalnog dijaloga između zaposlenoga i poslodavca i plaća ga poslodavac) i već je odavno predmet kolektivnog pregovaranja i ugovaranja (sadržavaju ga brojni kolektivni ugovori). Međutim, ono se u praksi određuje i isplaćuje kao dio mirovine određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, br. 102/98, 127/00, 59/01, 109/01, 147/02, 117/03, 30/04, 177/04, 92/05, 43/07, 79/07, 35/08, 40/10, 121/10 i 130/10 - pročišćeni tekst, 61/11, 114/11 i 76/12), zato što se nekada tako određivalo u sklopu dokupa mirovinskog staža, ali i zato što je zaposlenima i njihovim poslodavcima takav pristup i način određivanja otpremnine razumljiv i prihvatljiv u postupku rješavanja viškova radne snage, jer sadržava socijalnim partnerima poznate i već prihvaćene parametre pravednosti pri utvrđivanju opsega njegovog određivanja u pojedinim slučajevima (razmjerno mirovinskom stažu koji neće biti navršen i visini mirovine prema Zakonu o mirovinskom osiguranju). Valja istaći da se ostvarivanjem dokupa mirovine ničim ne zadire u pravo zaposlenih na otpremnine koje se ostvaruju na temelju zakona i kolektivnih ugovora. Shodno tome, ovo davanje nije zanemarivo niti s gledišta materijalne i socijalne sigurnosti korisnika mirovina, jer im trajno povećava primanja u mirovini, a temelji se na načelima solidarnosti, supsidijarnosti te socijalnog dijaloga i partnerstva. I konačno, ovo svojevrsno davanje tržišta rada s gledišta poreza na dohodak ima položaj oporezivog primitka (članak 14. Zakona o porezu na dohodak, Narodne novine, br. 177/04, 73/08, 80/10, 114/11 i 22/12).

Međutim, iako je od strane socijalnih partnera ovo davanje prihvaćeno kao izvorna dobra praksa i uređeno do sada mnogim kolektivnim ugovorima (jer predstavlja svojevrsno obeštećenje radnika za iznos propuštene mirovine) i uređeno Zakonom o porezu na dohodak, do sada je izostalo njegovo normativno uređivanje zakonodavstvom, iako na to upućuju potrebe prakse. Valja napomenuti da i pravna stečevina Europske unije (Direktiva 98/59/EZ od 20. srpnja 1998. o usklađivanju zakonodavstava država članica o kolektivnim otkazima višku radnika) ukazuje na važnost pružanja radnicima veće zaštite u slučaju kolektivnog otkaza viška radnika i ublažavanja posljedica tih otkaza. Direktiva obvezuje države članice da su poslodavci pri davanju kolektivnih otkaza višku radnika u sklopu savjetovanja s radničkim predstavnicima dužni tražiti rješenja u popratnim socijalnim mjerama i obavijestiti ih o metodi izračuna svih isplata naknada otpuštenim radnicima (članak 2. Direktive). Valja istaći da je Gospodarsko–socijalno vijeće još 5. lipnja 2000. dalo potporu ovome modalitetu rješavanja socijalnih problema radnika pred mirovinom, u kojemu poslodavci preuzimaju aktivnu skrb oko dugoročne socijalne sigurnosti svojih zaposlenika, uočivši da se radi o svojevrsnoj otpremnini (zaključak br 01-71/00 GSV). Osim toga, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je, u odgovoru na upit Ministarstva uprave, dalo tumačenje da se ovdje “radi o jednom specifičnom pravnom institutu temeljenom na otpremnini u slučaju otkaza

ugovora o radu” (mišljenje Ministarstva klasa 140-01/10-01/156 urbroj 526-08-01/1-10-2 od 10. prosinca 2010.).

Dokup mirovine bitno je različit od davanja iz III stupa mirovinskog sustava, što se vidi iz sljedećeg:

- dokup mirovine je rezultat socijalnog dijaloga poslodavaca i zaposlenih pri čemu teret dokupa snosi isključivo poslodavac, dok mirovinu iz III stupa mirovinskog sustava financiraju članovi dobrovoljnih mirovinskih fondova ulaganjem svojih doprinosa,
- u provedbi dokupa mirovine primjenjuju se istodobno načela definiranih doprinosa (za uplatu premije poslodavca) i definiranih davanja (za određivanje svote dokupljene mirovine), dok se mirovine iz III stupa mirovinskog sustava provode primjenom načela definiranih doprinosa, iz čega proizlaze sljedeće razlike između njih:
 - a) na III stupu mirovinskog sustava vode se individualni računi članova mirovinskih fondova, dok toga nema u dokupu mirovine jer poslodavac osigurava financiranje,
 - b) zbog različitih obveza prema korisnicima, razlikuju se bitno planovi isplate mirovina iz III stupa mirovinskog sustava od planova isplate dokupljenih mirovina,
 - c) naknade mirovinskih osiguravajućih društava su fiksne i naplaćuju se od imovine i kao ulazne naknade, a kod dokupljenih mirovina bitno je osigurati pričuvu koja odgovara budućim obvezama društva za dokup mirovine,
 - d) na različit način se usklađuju odnosi između pričuva i obveza za isplatu mirovina iz III stupa mirovinskog sustava i pričuva i obveza za isplatu dokupljenih mirovina,
- pravni temelj dokupa mirovine je ugovor između poslodavca i trgovačkog društva koje isplaćuje dokupljenu mirovinu, uz pristanak radnika, dok se mirovina iz III stupa mirovinskog sustava temelji na članstvu u dobrovoljnom mirovinskom fondu i ugovoru između korisnika i mirovinskog osiguravajućeg društva;
- dokupljena mirovina stječe se i izračunava pod uvjetima za mirovine iz I stupa mirovinskog sustava, a mirovina iz III stupa može se steći već od 50. godine života i izračunava se kao neposredna renta iz mirovinskog sustava na temelju definiranih doprinosa;
- uz mirovinu iz III stupa moguće je ostvariti i jednokratnu isplatu do 30% sredstava s osobnog računa, dok kod dokupa mirovine toga nema;
- dokupljena mirovina se isplaćuje doživotno korisniku, uz moguću isplatu članovima obitelji pod uvjetima za obiteljsku mirovinu iz I stupa mirovinskog sustava, dok se mirovina iz III stupa može ugovoriti sa zajamčenim trajanjem i bez isplate članu obitelji;
- dokupljene mirovine usklađuju se s ekonomskim kretanjima primjenom formule iz I stupa mirovinskog sustava, dok se vrijednost mirovine iz III stupa održava uz primjenu devizne klauzule;
- dokupljene mirovine imaju porezni položaj dohotka od nesamostalnog rada (financira ih poslodavac) i oporezuju se kao plaće ili mirovine iz I stupa mirovinskog sustava (članak 14. Zakona o porezu na dohodak), dok mirovine iz III stupa se ne oporezuju;

obratno: premije za dokup mirovine se ne oporezuju (čl. 9. Zakona o porezu na dohodak), ali se doprinosi za mirovine iz III stupa koje plaća poslodavac smatraju dohotkom i oporezuju se.

Iz naprijed navedenih razloga pokazuje se potreba da se hrvatsko zakonodavstvo dopuni odgovarajućim propisom kojim će se popuniti pravna praznina odnosno u cijelosti urediti ovo područje. Cilj normativnog uređivanja provedbe ovog instituta jest ozakoniti dosadašnju dobru praksu i način rada, uspostaviti neophodne okvire za sigurnost sredstava kojima se financira dokup mirovine i regulirati nadzor, te omogućiti većem broju trgovačkih društava provedbu ove djelatnosti i tako potaknuti tržišnu utakmicu, uvažavajući sve njegove posebnosti i specifičnosti, te bitnu razliku između dokupa mirovine, kao doživotne otpremnine, i mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, koje se provodi u sklopu III stupa mirovinskog sustava. Dokup mirovine je, po tipu davanja i njegovog korištenja, identičan mirovini koja se ostvaruje i koristi u obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti (I stup, tj. sustav definiranih davanja), dok je po financiranju i upravljanju sredstvima za njegovo financiranje najbliži fondovima, koji posluju primjenom kapitalizacije i isplaćuju davanja svojim korisnicima. Iz svih naprijed navedenih razloga pokazuje se potreba da se dokup mirovine, kao specifično pravno područje, uredi posebnim zakonom. Njegovim donošenjem i provedbom ne narušava se niti mijenja važeći sustav mirovinskog osiguranja uspostavljen 1999. koji se u punom opsegu primjenjuje od 2002. godine, ne mijenja se zakonom i kolektivnim ugovorima uspostavljen sustav otpremnina, a niti se remeti postojeći porezni sustav.

b) Osnovna pitanja koja se uređuju zakonom

Predloženim zakonom uredilo bi se :

- dokup mirovine, kao doživotnu obročnu isplatu otpremnina radnicima prigodom umirovljenja,
- društva za isplatu dokupljenih mirovina,
- korisnike dokupa mirovine, njegovu provedbu i isplatu dokupljenih mirovina,
- financiranje i poslovanje s imovinom za dokup mirovine,
- nadzor i ostalo od značaja za dokup mirovine.

c) Posljedice koje će donošenjem zakona proisteći

Donošenjem predloženoga zakona uspostaviti će se zakonski okvir za obročnu isplatu doživotnih otpremnina, kao isplatu dijela mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, u praksi verificiranoj kao dokup mirovine. Time će se ozakoniti dosadašnja dobra praksa i urediti uvjeti za poboljšanje materijalne i socijalne sigurnosti radnika koji zbog gospodarskih razloga prije vremena odlaze u mirovinu, a hrvatsko zakonodavstvo dopuniti će se u skladu s pravnom stečevinom Europske unije. Smisao dokupa mirovine nije poticanje na povećanje broja prijevremenih umirovljenja niti je u funkciji prisilnog upućivanja radnika u mirovinu, nego ublažavanje posljedica neizbježnog ranijeg umirovljenja onih koji svojim

odlaskom stvaraju preduvjete za novo zapošljavanje. To je mjera socijalnog zbrinjavanja onih radnika koji sporazumno prekidaju radni odnos s poslodavcem, a za uzvrat im on poboljšava materijalni položaj u mirovini za iznos dijela propuštene mirovine. Ne radi se o prisilnom povećanju broja umirovljenika, nego o povećanju broja zadovoljnih umirovljenika, koji bi to ionako postali, ali na teret poslodavca. Valja napomenuti da se time neće mijenjati ništa u pogledu prava iz mirovinskog osiguranja, uvjeta za njihovo ostvarivanje i korištenje, kao i ostaloga u vezi s tim pravima, bez obzira na to radi li se o pravima koja se ostvaruju u sklopu I, II ili III stupa mirovinskog sustava, jer se radi o davanju koje ne spada u taj sustav.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Budući da obročnu isplatu otpremnina financiraju poslodavci iz svojih sredstava, za provođenje predloženoga zakona nisu potrebna posebna sredstva iz državnog proračuna.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOŽIVOTNOJ OTPREMNINI
ODNOSNO DOKUPU MIROVINE**

**Glava I.
Opće odredbe**

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje ostvarivanje doživotne otpremnine (u daljnjem tekstu: dokup mirovine) te osnivanje i poslovanje društava koja provode dokup mirovine.

(2) Dokup mirovine prema ovome Zakonu provodi se socijalnim sporazumijevanjem između poslodavaca, sindikata i radnika, a na temelju kolektivnog ugovora odnosno sporazuma između poslodavca i njegovog radnika prigodom umirovljenja te ugovora između poslodavca i društva za dokup mirovine.

(3) U provedbi dokupa mirovine prema ovome Zakonu primjenjuju se načela određenih doprinosa i određenih davanja.

(4) Dokupom mirovine ostvarenom na temelju ovoga Zakona ne gubi se pravo na otpremninu koja se ostvaruje na temelju drugih propisa.

Članak 2.

Izrazi u ovom Zakonu imaju sljedeća značenja:

1. *dokup mirovine* – isplata otpremnine radnicima zbog njihovog odlaska u mirovinu, kao dijela doživotne mirovine određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju koji bi se ostvario da je navršena određena starosnu dob i/ili određeni mirovinski staž, a koje uplaćuju poslodavci za svoje radnike u vrijeme njihovog umirovljenja, koja se određuje i isplaćuje u mjesečnim obrocima, kao dokupljena mirovina;

2. *društvo za dokup mirovine* – trgovačko društvo koje obavlja savjetovanje sudionika u socijalnom sporazumijevanju, posreduje u isplati otpremnina tako što isplaćuje dokupljene mirovine, upravlja imovinom od prikupljenih sredstava za njihovu isplatu i obavlja ostale djelatnosti u vezi s time;

3. *korisnik dokupa mirovine* – radnik kojemu se po prestanku rada i odlaska u mirovinu otpremnina isplaćuje doživotno i mjesečno obročno, kao dokupljena mirovina;

4. *banka skrbnik* – banka kojoj je društvo za dokup mirovine povjerilo imovinu za isplatu dokupljenih mirovina i s kojom je sklopilo ugovor o čuvanju te imovine;

5. Agencija – „Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga“.

Glava II.

Društvo za dokup mirovine

Članak 3.

- (1) Društvo za dokup mirovine je trgovačko društvo, prema Zakonu o trgovačkim društvima, osnovano u pravnom obliku dioničkog društva.
- (2) U pitanjima koja nisu uređena ovim Zakonom, na društva za dokup mirovine na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o trgovačkim društvima i drugih zakona kojima su uređeno poslovanje tih društava.

Članak 4.

- (1) Najniži temeljni kapital društva za dokup mirovine iznosi 5 milijuna kuna.
- (2) Društvo za dokup mirovine može izdati samo dionice na ime i one se ne mogu pretvoriti u dionice na donositelja.
- (3) Temeljni kapital iz stavka 1. ovoga članka mora se uplatiti samo u novcu u ukupnom iznosu prije registracije toga društva na trgovačkom sudu.
- (4) Temeljni kapital društva za dokup mirovine ne smije potjecati iz zajmova ili kredita, niti smije biti opterećen na bilo koji način.

Članak 5.

- (1) Društvo za dokup mirovine može kupiti dio ili cjelokupni vlasnički udjel drugoga takvoga društva uz prethodnu suglasnost Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (u daljnjem tekstu: Agencija) i u skladu s propisima o zaštiti tržišnog natjecanja.
- (2) Agencija će dati suglasnost za kupnju, osim ako smatra:
 1. da to nije u interesu korisnika dokupa mirovine kojim upravlja društvo za dokup mirovine;
 2. da društvo za dokup mirovine neće ispuniti uvjete iz ovoga Zakona ili drugih zakona.
- (3) Ugovor o kupnji dijela ili cjelokupnog vlasničkog udjela društva za dokup mirovine bez prethodne suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka, ništavan je.

Članak 6.

- (1) Tijela društva za dokup mirovine su: uprava, nadzorni odbor i skupština.
- (2) Iznimno od odredaba Zakona o radu, u nadzorni odbor društva za dokup mirovine ne mora biti imenovan, odnosno izabran predstavnik radnika toga društva.
- (3) Član uprave društva za dokup mirovine može biti osoba koja ima radno iskustvo od najmanje pet godina na poslovima iz djelatnosti društva za dokup mirovine ili društva koje

obavlja sličnu djelatnost, odnosno radno iskustvo od pet godina i položeni ispit za stjecanje zvanja investicijskog savjetnika ili upravitelja financijskom imovinom, ili drugi međunarodno priznati stručni ispit u toj oblasti koji odobri Agencija.

Članak 7.

(1) Društvo za dokup mirovine može obavljati djelatnost prema ovome Zakonu kada dobije za to suglasnost Agencije.

(2) Za dobivanje suglasnosti iz stavka 1. ovoga članka, osnivači društva za dokup mirovine podnose Agenciji zahtjev za odobrenje rada društva, uz prilog sljedeće dokumentacije:

1. statut društva,
2. popis osnivača te dokumente koji potvrđuju pravni status i porijeklo financijskih sredstava namijenjenih za uplatu temeljnoga kapitala društva,
3. popis članova uprave i nadzornog odbora društva, s izjavama da pristaju obavljati ove dužnosti, kao i opis njihovih kvalifikacija i prethodne profesionalne djelatnosti,
4. organizacijski i financijski plan djelatnosti društva za sljedećih pet godina,
5. ugovor s bankom skrbnikom.

Članak 8.

(1) Agencija razmatra odobrenje rada društva za dokup mirovine, te u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva dužna je donijeti rješenje po tome zahtjevu.

(2) Agencija će odbiti zahtjev za odobrenje rada ako je društvo za dokup mirovine podnijelo nepotpun zahtjev za odobrenje rada prema članku 7. ovoga Zakona ili ako ocijeni da se poslovanje toga društva neće voditi s pozornošću savjesnog gospodarstvenika i poslovnom praksom.

Članak 9.

(1) Ako Agencija odbije zahtjev za rad društva za dokup mirovine, u rješenju mora navesti razloge odbijanja.

(2) Rješenje Agencije o zahtjevu za odobrenje rada društva za dokup mirovine konačno je u upravnom postupku.

(3) Protiv rješenja Agencije može se pokrenuti upravni spor.

Članak 10.

(1) Po odobrenju zahtjeva za odobrenje rada osnivači mogu podnijeti prijavu za upis društva za dokup mirovine u sudski registar u postupku koji se primjenjuje za trgovačka društva.

(2) Prijava za upis u sudski registar mora se podnijeti najkasnije u roku od šest mjeseci od dana primitka obavijesti o odobrenju rada, a nakon toga dana to odobrenje prestaje važiti.

Članak 11.

(1) Agencija će oduzeti odobrenje za rad društvu za dokup mirovine, ako se društvo u svojem poslovanju ne pridržava odredaba ovoga Zakona, odnosno, ako krši obveze iz ugovora o dokupu mirovina i time narušava prava korisnika dokupa mirovine.

(2) Prije oduzimanja odobrenja, Agencija mora ponuditi društvu za dokup mirovine mogućnost da ispravi nedostatak, osim ako ne smatra da bi to bilo protivno interesima korisnika dokupa mirovine.

(3) U postupku oduzimanja odobrenja za rad društvu za dokup mirovine odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 8. i 9. ovoga Zakona.

Glava III.

Korisnici dokupa mirovine i njegova provedba

Članak 12.

(1) Korisnik dokupa mirovine je radnik koji je ostvario mirovinu u mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, kojemu se otpremnina isplaćuje na temelju ugovora o dokupu mirovine zaključenog između njegova poslodavca i društva za dokup mirovine.

(2) U slučaju smrti korisnika dokupa mirovine, korisnici obiteljske mirovine koji ostvaruju pravo na tu mirovinu prema Zakonu o mirovinskom osiguranju, mogu ostvariti razmjerni dio dokupljene mirovine pod uvjetima za stjecanje, određivanje i korištenje obiteljske mirovine prema tome zakonu.

(3) Dokupljena mirovina iz stavka 1. i 2. ovoga članka, isplaćuje se doživotno korisniku i usklađuje se kao mirovina određena prema Zakonu o mirovinskom osiguranju.

Članak 13.

(1) U svrhu dokupa mirovine poslodavac i društvo za dokup mirovine sklapaju ugovor, kojim se utvrđuju njihove međusobne obveze, a osobito svota razlike mirovine iz mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti koja će se isplaćivati korisniku, premija za financiranje dokupa mirovine, kao i ostalo od važnosti za provedbu dokupa mirovine u odnosnom slučaju.

(2) Za vrijeme trajanja socijalnog sporazumijevanja odnosno postupka sklapanja ugovora iz stavka 1. ovoga članka, budući korisnik dokupa mirovine:

1. mora na pogodan način biti obaviješten o svoti razlike mirovine, koja će mu se isplaćivati i o ostalome od važnosti za korištenje dokupa mirovine u odnosnom slučaju;
2. dati pisani pristanak da mu se otpremnina odnosno njezin dio isplaćuje u obrocima kao dokupljena mirovina.

Članak 14.

- (1) Premija za financiranje dokupa mirovine određuje se u jednokratnoj svoti, na temelju izračuna razlike mirovine iz članka 13. stavka 1. ovoga Zakona, primjenom tablica aktuarske matematike važećih u hrvatskom obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti i drugih veličina koje se tom prigodom uzimaju u obzir.
- (2) Premija iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se i uplaćuje jednokratno i u cijelosti, ali poslodavac i društvo za dokup mirovine mogu ugovoriti njezinu obročnu uplatu za razdoblje koje ne može biti dulje od tri godine.
- (3) Ako ugovorena premija ne bude uplaćena u cijelosti prema stavku 2. ovoga članka, društvo za dokup mirovine isplaćivat će ugovorenu dokupljenu mirovinu sljedećih 12 mjeseci od dana dospijea neuplaćenog obroka, a nakon toga nastaviti s isplatom dokupljene mirovine određene razmjerno stvarno uplaćenom iznosu premije.

Članak 15.

- (1) Društvo za dokup mirovine odgovorno je poslodavcu za štetu nastalu zbog neispunjenja ili neprimjerenog ispunjenja svojih obveza iz ugovora o dokupu mirovine, osim ako neispunjenje ili neprimjerenost ispunjenje proizlazi iz okolnosti za koje to društvo nije odgovorno i za koje nije moglo biti odgovorno i ako je vodilo poslovanje s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika.
- (2) Šteta nastala zbog neispunjenja ili neprimjerenog ispunjenja zadaća društva iz stavka 1. ovoga članka, može se namiriti i iz imovine toga društva.
- (3) Ako društvo za dokup mirovine povjeri ispunjenje određenih obveza trećim osobama, time se ne ograničava njegova odgovornost prema ovome članku.

Glava IV. Imovina za financiranje dokupa mirovine

Članak 16.

- (1) Imovina za financiranje dokupa mirovine jest imovina društva za dokup mirovine koja se sastoji od financijske imovine za pokriće isplate dokupljenih mirovina njihovim korisnicima.
- (2) Imovina iz stavka 1. ovoga članka jest imovina posebne vrste, odnosno zasebna imovina bez pravne osobnosti koja se uspostavlja i održava radi prikupljanja i isplate novčanih

sredstava na temelju uplata premija za dokup mirovine od strane poslodavca i ulaganja tih sredstva s ciljem povećanja vrijednosti, a u svrhu osiguranja isplate dokupljenih mirovina njihovim korisnicima, u skladu s odredbama zakona.

Članak 17.

(1) Imovinom za financiranje dokupa mirovine upravlja društvo za dokup mirovine na temelju statuta društva i ovoga Zakona.

(2) Imovina za financiranje dokupa mirovine mora se držati u obliku pričuva, odvojeno od imovine društva za dokup mirovine, kao pričuva za isplatu dokupljenih mirovina.

Članak 18.

(1) Obveze za isplatu dokupljenih mirovina kojima upravlja društvo za dokup mirovine utvrđuju se sukladno važećim tablicama aktuarske matematike za izračun obveza u hrvatskom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti. Društvo za dokup mirovine dužno je izračunavati obveze za isplatu dokupljenih mirovina svake godine. Izračun izrađuje i potvrđuje ovlašteni aktuar.

(2) Ukupne obveze za isplatu dokupljenih mirovina kojim upravlja društvo za dokup mirovine mogu biti veće od vrijednosti pričuva za isplatu dokupljenih mirovina u razdoblju ne duljem od tri uzastopne godine.

(3) Kada su obveze za isplatu dokupljenih mirovina u razdoblju duljem od tri uzastopne godine veće od imovine za isplatu tih mirovina, društvo za dokup mirovine mora u četvrtoj poslovnoj godini uplatiti razliku iz vlastitih izvora.

(4) U svrhu pokrića obveza prema stavku 2. i 3. ovoga članka društvo za dokup mirovine uspostavlja i održava posebna sredstva pričuve, koja iznose najmanje 10 % pričuva za isplatu dokupljenih mirovina.

Članak 19.

(1) Neto imovinska vrijednost pričuva za isplatu dokupljenih mirovina izračunava se na kraju poslovne godine i o tome se odmah izvješćuje Agencija.

(2) Izračun vrijednosti obveza za isplatu dokupljenih mirovina obavlja se na kraju poslovne godine, a razina kapitaliziranosti, odnosno time nastale obveze društva za dokup mirovine, utvrđuju se na kraju svake treće poslovne godine.

Članak 20.

(1) Društvo za dokup mirovine ostvaruje svoje prihode pružanjem usluga u postupku dokupa mirovine, poslovanjem vlastitim sredstvima i sredstvima za isplatu dokupljenih mirovina, koja preostanu po podmirenju obveza za njihovu isplatu prema ovome Zakonu.

(2) Svi troškovi u svezi s transakcijama za stjecanje, transfer ili prodaju imovine za isplatu dokupljenih mirovina namiruju se iz te imovine.

Članak 21.

(1) Računovodstvo društva za dokup mirovine mora biti u skladu s međunarodnim računovodstvenim standardima.

(2) Agencija donosi pravilnik o vođenju računovodstva društva za dokup mirovine, te o sadržaju, rokovima izrade i dostave, kao i objavu financijskih izvješća toga društva.

Članak 22.

Imovina pričuva za isplatu dokupljenih mirovina može se ulagati u skladu s odredbama ovoga Zakona sa svrhom uravnoteženja obveza i imovine za isplatu dokupljenih mirovina te stvaranja pričuva za buduće obveze, uz uvažavanje sljedećih načela:

- sigurnosti, razboritosti i opreza,
- lojalnosti,
- skrbi,
- smanjivanja rizika raspršenošću ulaganja,
- zakonitosti,
- održavanja odgovarajuće likvidnosti i
- zabrane sukoba interesa.

Članak 23.

(1) Društvo za dokup mirovine obvezno je izraditi pisanu izjavu o načelima ulaganja imovine pričuva za isplatu dokupljenih mirovina te istu revidirati najmanje svake tri godine ili odmah po nastanku značajnih promjena u načelima ulaganja.

(2) Nadzorni odbor društva za dokup mirovine redovito razmatra načela ulaganja i ako je potrebno predlaže upravi društva izmjene izjave iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 24.

(1) Imovina za isplatu dokupljenih mirovina može se ulagati u sljedeće oblike imovine:

1. vrijednosne papire čiji je izdavatelj Republika Hrvatska, država članica, odnosno država članica Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a,

2. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire za koje jamči Republika Hrvatska, država članica, odnosno država članica OECD-a te Hrvatska narodna banka i središnje banke tih država članica, odnosno država članica OECD-a,

3. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire čiji je izdavatelj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

4. obveznice i druge dužničke vrijednosne papire kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,
5. dionice kojima se trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a, ako je njihov izdavatelj dioničko društvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,
6. udjele otvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a,
7. dionice zatvorenih investicijskih fondova koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, državi članici odnosno državi članici OECD-a,
8. u dionice, obveznice i ostale vrijednosne papire kojima se ne trguje na organiziranim tržištima, osim udjela u otvorenim investicijskim fondovima, najviše 10% imovine za isplatu dokupljenih mirovina, uz uvažavanje načela sigurnosti i razboritosti
9. ulaganja u depozite, potvrde o ulozima ili repo poslove kod banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,
10. sredstva na poslovnom računu društva za dokup mirovina.

(2) Imovina za isplatu dokupljenih mirovina može se ulagati i u druge oblike imovine koje s obzirom na sigurnost, isplativost i tržišnost odredi Agencija i za te oblike ulaganja odredi ograničenja.

Članak 25.

(1) Imovina za isplatu dokupljenih mirovina može se ulagati u vrijednosne papire iz članka 24. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona bez ograničenja.

(2) Ulaganja imovine za isplatu dokupljenih mirovina ne smiju prelaziti sljedeća ograničenja:

1. ulaganja u vrijednosne papire iz članka 24. stavka 1. točke 3. i 4. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 70% imovine za isplatu dokupljenih mirovina,

2. ulaganja u dionice iz članka 24. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 70% imovine za isplatu dokupljenih mirovina,

3. ulaganja u udjele otvorenih i dionice zatvorenih investicijskih fondova iz članka 24. stavka 1. točke 6. i 7. ovoga Zakona istog izdavatelja ne smiju prelaziti 5%, a zajedno 30% imovine za isplatu dokupljenih mirovina,

4. ulaganja u dionice, obveznice i ostale vrijednosne papire iz članka 24. stavak 1. točka 8., najviše 10% imovine za isplatu dokupljenih mirovina, uz uvažavanje načela sigurnosti i razboritosti

5. ulaganja u depozite, potvrde o ulozima ili repo poslove iz članka 24. stavka 1. točke 9. ovoga Zakona jednom zajmoprimcu ne smiju prelaziti 2,5%, a zajedno ne smiju prelaziti 20% imovine za isplatu dokupljenih mirovina,

6. ulaganja u sredstva iz članka 24. stavka 1. točke 10. ovoga Zakona zajedno ne smiju prelaziti 5% imovine za isplatu dokupljenih mirovina.

(3) Iznimno od odredbi stavka 1. i 2. ovoga članka, u slučaju značajnog poremećaja na tržištu vrijednosnih papira koji bi ugrožavao vrijednost imovine za isplatu dokupljenih mirovina, Agencija može zabraniti ili ograničiti ulaganja u pojedine oblike imovine.

Članak 26.

(1) Imovina za isplatu dokupljenih mirovina mora se ulagati na način da bude usklađena zbog rizika i eventualnih gubitaka zbog promjene kamatnih stopa, tečajeva stranih valuta, odnosno drugih tržišnih rizika s obvezama za isplatu dokupljenih mirovina.

(2) Imovina za isplatu dokupljenih mirovina mora se ulagati na način da se uzima u obzir dospijee obveza za isplatu dokupljenih mirovina.

Članak 27.

(1) Kod ulaganja imovine za isplatu dokupljenih mirovina mogu se upotrebljavati terminski ugovori, opcije i ostali izvedeni financijski instrumenti samo radi zaštite imovine za isplatu dokupljenih mirovina uz uvjet da ukupna izloženost ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine za isplatu dokupljenih mirovina.

(2) Kod ulaganja imovine za isplatu dokupljenih mirovina izloženost prema jednoj osobi na temelju izvedenih financijskih instrumenta ugovorenih s tom osobom ne smije biti veća od:

1. 10% imovine za isplatu dokupljenih mirovina ako se radi o banci sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, državi članici, odnosno državi članici OECD-a,

2. 5% imovine za isplatu dokupljenih mirovina, ako se radi o nekoj drugoj pravnoj osobi.

(3) Društvo za dokup mirovine dužno je o uporabi izvedenih financijskih instrumenata obavještavati Agenciju.

Članak 28.

(1) Imovina za isplatu dokupljenih mirovina ne može biti uložena u:

1. dionice, obveznice i ostale vrijednosne papire koji ne kotiraju na burzi ili se njima ne trguje na organiziranim tržištima, osim udjela u otvorenim investicijskim fondovima;

2. imovinu koja je po zakonu neotuđiva;

3. materijalnu imovinu kojom se ne trguje na organiziranim tržištima i čija se vrijednost ne može sa sigurnošću utvrditi uključujući, primjerice, antikvitete, umjetnička djela i motorna vozila;

4. nekretnine;

5. dionice, obveznice ili ostale vrijednosne papire izdane od:

- bilo kojeg dioničara društva za dokup mirovine,
- banke skrbnika,
- bilo koje osobe koja je povezana osoba s osobama navedenima u podstavcima 1. i 2. ove točke;

6. drugu imovinu koju odredi Agencija.

(2) Na imovinu za isplatu dokupljenih mirovina ne primjenjuju se odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka.

Članak 29.

(1) U slučaju odstupanja od ograničenja propisanih u članku 24. do 28. ovoga Zakona, zbog sljedećih razloga:

- promjene tržišnih cijena koje predstavljaju osnovicu za procjenu vrijednosti imovine i obveza za isplatu dokupljenih mirovina,
- promjene tečaja,
- prelaska u nižu kotaciju na burzi ili izlaska iz organiziranog tržišta,
- promjene organizacijskih ili ekonomskih odnosa među subjektima u koje je ulagana imovina za isplatu dokupljenih mirovina,
- bilo kojih drugih okolnosti izvan neposredne kontrole društva za dokup mirovine,

društvo za dokup mirovine tada ima obvezu poduzeti mjere da se aktivnosti ulaganja imovine za isplatu dokupljenih mirovina usklade sa zakonskim odredbama.

(2) Usklađivanje aktivnosti ulaganja sa zakonskim odredbama mora se provesti najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana povrede odredbi ili od dana kada se procjenom imovine za isplatu dokupljenih mirovina ustanovi postojanje povrede, ovisno o tome što se pojavi ranije.

(3) Na zahtjev društva za dokup mirovine podnesenog najkasnije trideset dana od dana povrede ili potvrde postojanja povrede, Agencija može produžiti rok iz stavka 2. ovoga članka za još 12 mjeseci.

Članak 30.

(1) Društvu za dokup mirovine je zabranjeno ugovaranje transakcija u ime i za račun imovine za isplatu dokupljenih mirovina s članovima uprave ili nadzornog odbora društva za dokup mirovine.

(2) U slučaju ugovaranja transakcija s imovinom za isplatu dokupljenih mirovina u kojima su suprotne ugovorne strane:

- dioničari društva za dokup mirovine,
 - banka skrbnik imovine za isplatu dokupljene mirovine,
 - bilo koja druga osoba koja je povezana osoba s navedenim pravnim ili fizičkim osobama,
- društvo za dokup mirovine dužno je o tome obavijestiti Agenciju.

(3) Agencija može, kada to smatra potrebnim, zabraniti transakcije društvu za dokup mirovine uz posredovanje povezane osobe na određeno vrijeme ili trajno.

(4) Društvu za dokup mirovine je zabranjeno, u ime i za račun imovine za isplatu dokupljenih mirovina, davanje zajma ili jamstva iz imovine za isplatu dokupljenih mirovina bilo kojoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Glava V. Banka skrbnik

Članak 31.

(1) Društvo za dokup mirovine dužno je izabrati jednu banku skrbnika i povjeriti joj financijsku imovinu pričuva za isplatu dokupljenih mirovina.

(2) Za ostalo u pogledu poslovanja banke skrbnika sa sredstvima iz stavka 1. ovoga članka, evidencije tih sredstava i njihovog vođenja na posebnim računima, odnosa između društva za dokup mirovine i banke skrbnika, stečaja ili likvidacije banke skrbnika, ovrhe nad sredstvima za dokup mirovine i poslovanjem banke skrbnika sa sredstvima za dokup mirovine odgovarajuće se primjenjuju zakonski propisi o banci skrbniku koja drži imovinu mirovinskih fondova.

Glava VI. Nadzor

Članak 32.

(1) Nadzor nad poslovanjem društava za dokup mirovine obavlja Agencija.

(2) U svrhu nadzora prema stavku 1. ovoga članka te ovlasti Agencije u tom pogledu, odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje nadzor nad poslovanjem dobrovoljnih mirovinskih fondova i Zakona o Agenciji za nadzor financijskih usluga.

Alternativa

(1) Nadzor nad poslovanjem društva za dokup mirovine obavlja Ministarstvo financija.

(2) U svrhu nadzora prema stavku 1. ovoga članka, te ovlasti Agencije u tom pogledu, odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje nadzor nad poslovanjem dobrovoljnih mirovinskih fondova i Zakona o Agenciji za nadzor financijskih usluga.

Glava VII.

Kaznene odredbe

Članak 33.

(1) Društvo za dokup mirovine čini prekršaj:

1. ako imenuje člana uprave protivno članku 6. ovoga Zakona;
2. ako započne provoditi dokup mirovine prije izdavanja odobrenja za rad iz članka 7. ovoga Zakona;
3. ako ne uspostavi i održava odgovarajuću razinu imovine pričuva za isplatu dokupljenih mirovina prema članku 18. ovoga Zakona;
4. ako ne uspostavi dodatna sredstva pričuve prema članku 18. stavku 4. ovoga Zakona;
5. ako ne izvješćuje Agenciju o utvrđenoj vrijednosti imovine za isplatu dokupljenih mirovina u skladu s člankom 19. ovoga Zakona;
6. ako ne vodi računovodstvo u skladu sa člankom 21. ovoga Zakona i propisima Agencije;
7. ako ne udovolji obvezi izvješćivanja Agencije prema članku 19. ovoga Zakona;
8. ako proda ili kupi imovinu, odobri zajam, pruži jamstvo, odnosno sklopi ugovor o zajmu ili kreditu protivno članku 30. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka društvu za dokup mirovine izriče se novčana kazna u svoti od 20.000,00 do 100.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se odgovorna osoba (član uprave ili direktor) novčanom kaznom u svoti od 10.000,00 do 50.000,00 kuna.

(4) U slučaju ponovljenog prekršaja iz stavka 1. točke 1., 3., 14., 15. i 16. ovoga članka izreći će se kazna oduzimanja odobrenja za rad društvu za dokup mirovine.

(5) Uz kaznu iz stavka 1. točke 2. ovoga članka odnosnoj osobi izriče se mjera zabrane obavljanja dužnosti člana uprave.

(6) Odgovorne osobe u društvu za dokup mirovine (član uprave ili direktor) ne mogu biti osobe koje su osuđene zbog prekršaja iz stavka 1. ovoga članka i to dvije godine od dana izvršenja kazne.

Članak 34.

(1) Banka skrbnik kaznit će se novčanom kaznom od 10.000,00 kuna do 100.000,00 kuna, a odgovorna osoba u banci novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna, ako banka zaračuna i naplati naknadu za poslove skrbništva protivno odredbama Zakona o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima.

(2) Bivša banka skrbnik koja u određenom roku ne preda imovinu i dokumentaciju društva za dokup mirovine novoj banci, kaznit će se novčanom kaznom u svoti od 10.000,00 do 100.000,00 kuna, a odgovorna osoba u banci novčanom kaznom u svoti od 1.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 35.

(1) Za prekršaje propisane ovim Zakonom zastara nastupa:

- za pokretanje prekršajnog postupka u roku od 3 godine od dana počinjenja prekršaja,
- za izvršenje izrečenih prekršajnih sankcija u roku od 2 godine od pravomoćnosti rješenja.

(2) Zastara se prekida svakom radnjom nadležnog tijela, ali nastupa u svakom slučaju kad protekne dvostruko vrijeme od onog koje je predviđeno u stavku 1. ovoga članka.

Glava VIII.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 36.

Trgovačka društva koja na dan stupanja na snagu ovoga Zakona provode dokup mirovine uskladit će poslovanje s imovinom tehničkih pričuva prema odredbama ovoga Zakona u roku od 5 godina od njegova stupanja na snagu, a dodatnu imovinu odnosno kapital prema članku 18. stavak 4. ovoga Zakona uspostaviti će u roku od 7 godina od njegova stupanja na snagu.

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uvodne napomene. Uređivanje doživotne otpremnine odnosno dokupa mirovine jest novost u hrvatskom zakonodavstvu, posebno uređivanje poslovanja s imovinom pričuva koje služe za osiguranje budućih obveza za isplatu dokupljenih mirovina. Radi toga u ovome Prijedlogu zakona korištena su iskustva dosadašnje dobre dvadesetogodišnje prakse u provedbi dokupa mirovine, kao i primjene zakonodavstava o obveznim i dobrovoljnim mirovinskim fondovima i o osiguranju imovine i osoba. Također, a budući da dokup mirovine nije dio mirovinskog sustava koji iziskuje određene obveze za nositelje toga sustava, predložena normativna rješenja odgovaraju dosadašnjoj praksi njegove primjene i u nekim dijelovima različita su od rješenja u sklopu mirovinskog sustava u sličnim situacijama.

Uz čl. 1. i 2. Predloženim odredbama definira se dokup mirovine kao svojevrsno davanje koje ima karakter doživotne otpremnine koja se isplaćuje u obrocima, a rezultat je socijalnog dijaloga između poslodavaca i radnika koji odlaze u mirovinu. Prema predloženoj definiciji, dokup mirovine jest razlika mirovine određene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju koju će ostvariti radnik koji ide u mirovinu i mirovine koju bi ostvario da je navršio određene godine života i/ili određeni mirovinski staž prema tome zakonu. Također, a za primjenu ovoga zakona predlažu se definicije najvažnijih pojmova koji se koriste u njemu (dokup mirovine, društvo za dokup mirovine, korisnik dokupa mirovine, banka skrbnik, Agencija). Pri tome, budući da je dokup mirovine već definiran Zakonom o porezu na dohodak, predlaže se ovdje njegova definicija sukladno članku 9. toga zakona. Dokup mirovine je svojevrsna doživotna otpremnina koja po svojoj prirodi i svrsi ne utječe na pravo na otpremninu prema zakonu i kolektivnim ugovorima (članak 1). Shodno predloženome zakonu, djelatnost društava za dokup mirovine bila bi sudjelovanje u socijalnom dijalogu između poslodavaca i radnika, isplata dokupljenih mirovina i upravljanje imovinom za njihovu isplatu (članak 2).

Uz čl. 3 – 11. Ovim se odredbama uređuje osnivanje i položaj trgovačkih društava koja provode dokup mirovine. Ta bi društva bila organizirana i uređena kao trgovačka društva (članak 3), uz određene specifičnosti s obzirom na njihovu svrhu te sadržaj i prirodu njihove djelatnosti, što se vidi iz sljedećeg:

- a) društvo za dokup mirovine može biti samo dioničko društvo i izdati samo dionice na ime (članak 4), a temeljni kapital bi iznosio najmanje 5 milijuna kn, čime se osigurava određena materijalna osnova društva koje ima dugoročne obveze prema korisnicima svojih usluga;
- b) s obzirom na djelatnost dokupa mirovine, potrebno je posebno urediti odnose između društava, kada društvo za dokup mirovine kupuje drugo takvo društvo (članak 5);
- c) uprava društva za dokup mirovine mora imati određenu kvalifikaciju čime se osigurava određena razina stručnosti upravljanja društvom (članak 6);
- d) za osnivanje društva za dokup mirovine predviđa se određeni postupak u kojemu sudjeluje Agencija za nadzor financijskih usluga (Agencija), nakon čega se društvo može registrirati i započeti s radom (čl. 7 – 10);

- e) također, Agencija može pod određenim uvjetima oduzeti društvu dozvolu za rad (članak 11).

Uz čl. 12 – 15. Ovim se odredbama uređuju postupak dokupa mirovine i njegovi korisnici. Pod korisnicima podrazumijevaju se radnici kojima se dokupljuje mirovina i koji su istodobno korisnici mirovine iz I stupa mirovinskog sustava prema Zakonu o mirovinskom osiguranju. Također, a s obzirom da dokupljena mirovina u odnosu na korisnika slijedi mirovinu iz I stupa, po smrti korisnika omogućuje se isplata njegovom članu obitelji, pod uvjetima i opsegu iz Zakona o mirovinskom osiguranju, kao i usklađivanje dokupljene mirovine s ekonomskim kretanjima primjenom istoga zakona (članak 12). Postupak dokupa mirovine provodi se kod poslodavca, socijalnim dijalogom i sporazumijevanjem između njega i radnika, u skladu s Direktivom 98/59/EZ od 20. srpnja 1998, prema kojoj su poslodavci dužni na pogodan način obavijestiti radnike o mjerama u slučaju prestanka njihova rada, a za dokup mirovine radnik poslodavcu mora dati svoj pisani pristanak. Time se osigurava ne samo obaviještenost radnika u ovim slučajevima, nego i njihovo aktivno sudjelovanje u provedbi mjera koje su od njihova interesa (članak 13). Dokup mirovine financiraju poslodavci tako što s društvom za dokup mirovine sklapaju ugovor i tome društvu uplate određenu premiju u jednokratnoj svoti (ili obročno, najdulje za tri godine). Ta se premija utvrđuje na temelju svote dokupljene mirovine, aktuarske računice i drugih elemenata koji se koriste tom prigodom, s time da će se dokupljena mirovina smanjiti, ako poslodavac ne ispuni u cijelosti obveze iz ugovora. Isto tako, društvo za dokup mirovine odgovarat će za štetu poslodavcu, u slučaju neispunjavanja svojih obveza prema njemu odnosno njegovom radniku (članak 14). Također, a budući da se dokup mirovine temelji na ugovoru između poslodavca i društva za dokup mirovine, potrebno je uspostaviti i odgovornost društva za dokup mirovine za moguću štetu nanесenu poslodavcu tima povodom (članak 15).

Uz čl. 16 – 30. Zbog dugoročnih obveza koje prate isplatu dokupljenih mirovina njihovim korisnicima, potrebno je uspostaviti okvire za čuvanje vrijednosti imovine koja se koristi u tu svrhu. Stoga se predlaže da društvo za dokup mirovine mora imati posebnu financijsku imovinu, u obliku pričuva, koja je odvojena od ostale imovine društva (čl. 16. i 17). Za financiranje dokupa mirovine nema posebnih pravila, ono je najbliže financiranju strukovnih mirovinskih fondova s definiranim davanjima, koje je uređeno Direktivom 2003/41/EZ. Zato se predlaže da se obveze za isplatu dokupljenih mirovina utvrđuju jednom godišnje, a s obzirom na njihovu dugoročnost dopušta se mogućnost da te obveze mogu biti veće od raspoloživih sredstava tehničke pričuve najdulje do tri uzastopne godine, nakon čega je društvo za dokup mirovine obvezno dokapitalizirati tehničke pričuve (članak 18). Shodno tome, vrijednost imovine pričuva utvrđivala bi se godišnje, a razina kapitaliziranosti svake treće godine (članak 19). Također, radi dodatne sigurnosti korisnika dokupljenih mirovina, predlaže se uspostavljanje posebnih pričuva u visini od najmanje 10% vrijednosti tehničkih pričuva, prema članku 17. iste Direktive EU (članak 18). U svemu ostalom, a radi zaštite imovine za dokup mirovine kojom raspolaže i upravlja društvo za dokup mirovine i koja se ulaže na financijskim tržištima, primjenjivale bi se odredbe zakonskih propisa o ulaganju imovine dobrovoljnih mirovinskih fondova i ograničenjima u pogledu toga ulaganja (čl. 22 –

30). Pri tome, budući da se dokupljene mirovine isplaćuju pod uvjetima iz Zakona o mirovinskom osiguranju, izračun pričuva obavljao bi se prema važećim tablicama aktuarske matematike koje se primjenjuju u tome osiguranju (članak 18). Zbog prirode svojega poslovanja i obveza, društvo za dokup mirovine ostvarivalo bi prihode pružanjem usluga socijalnim partnerima, poslovanjem vlastitim sredstvima i sredstvima tehničke pričuve, koja preostaju nakon što se utvrdi njezin opseg, a troškovi poslovanja tim sredstvima podmirivali bi se iz njih (članak 20). Jednako, kao i za dobrovoljne mirovinske fondove, računovodstvo dokupa mirovine vodilo bi se prema međunarodnim računovodstvenim standardima (članak 21).

Uz članak 31. Osim uvjeta za poslovanje imovinom za isplatu dokupljenih mirovina prema prethodnim odredbama, društvo za dokup mirovine obvezno je imovinu pričuva za isplatu dokupljenih mirovina držati u posebnoj banci skrbniku, kako bi ta imovina bila zaštićena od mogućih rizika u poslovanju s imovinom pričuva, po ugledu na banku skrbnika u kojoj se čuva imovina mirovinskih fondova.

Uz članak 32. Nadzor nad poslovanjem društava za dokup mirovine obavljala bi Agencija za nadzor financijskih usluga (alternativno Ministarstvo financija), pod uvjetima pod kojima posluje ta Agencija i obavlja nadzor poslovanja dobrovoljnih mirovinskih fondova.

Uz čl. 33 – 35. Predlažu se uobičajene kaznene odredbe, po ugledu na kazne za društva koja upravljaju mirovinskim fondovima.

Uz članak 36. i 37. Predlaže se prijelazna odredba s rokovima do kojega bi društvo za dokup mirovine koje je provodilo dokup mirovine prije stupanja na snagu ovoga Zakona moralo uskladiti svoje poslovanje s obvezama koje iz njega proizlaze u budućnosti. Pri tome, za formiranje posebnih pričuva iz članka 18. ovoga Zakona predlaže se rok od sedam godina kao za formiranje takvih pričuva iz članka 17. Direktive 2003/41/EZ, a za usklađivanje strukture ulaganja tehničkih pričuva predlaže se rok od pet godina. Kako je uobičajeno, ovaj Zakon bi stupio na snagu osmoga dana po objavi u Narodnim novinama.

Napomena:

Nacrt prijedloga zakona o doživotnoj otpremnini odnosno dokupu mirovine bio je upućen državnim institucijama i tijelima nadležnim i zainteresiranim za rješavanje pitanja doživotne otpremnine odnosno dokupa mirovine. U prilogu Prijedloga zakona dostavljamo pozitivna mišljenja i podršku za donošenje zakona uputili su Ministarstvo financija, Ministarstvo gospodarstva, Hrvatska gospodarska komora, Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Nezavisni hrvatski sindikati, Hrvatska udruga sindikata, Matica hrvatskih sindikata, Udruga radničkih sindikata Hrvatske, Sindikat državnih i lokalnih službenika i namještenika Republike Hrvatske i Klub umirovljenika Royal mirovinskog osiguranja Rijeka.